

1. Metalliteollisuus Toimialaseuranta maaliskuu 2023

Tutkimusyksikkö

1. Metalliteollisuus

Sisällysluettelo

- 1.1. Metallien jalostus
- 1.2. Metallituotteiden valmistus
- 1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus
- 1.4. Elektroniikkateollisuus
- 1.5. Sähkölaitteiden valmistus
- 1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus
- 1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus

Metalliteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokittelua metalliteollisuuden aloista.

Toimialat (TOL 2008):

TOL 24 Metallien jalostus

TOL 25 Metallituotteiden valmistus

TOL 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus

TOL 27 Sähkölaitteiden valmistus

TOL 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus

TOL 29 Moottoriajoneuvojen valmistus

TOL 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus

Sopimusalat: Teknologiateollisuus, Pelti- ja teollisuuseristysala, Veneenrakennusteollisuus

1.1. Metallien jalostus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +11 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +2 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +6 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Rakentamisen hidastuminen vähentää varsinkin teräksen ja kuparin tuotantoa.
- Muilta osin suhdannetilanne on heikentynyt, mutta suomalaisten tehtaiden tilanne pysynyt hyvänä.
- Tilannetta auttaa hyvä kilpailukyky. Sähkönhinta ja palkkakustannukset ovat nousseet kohtuullisesti kilpailijoihin verrattuna. Myös tuotteita kehitetään jatkuvasti paremmiksi.
- Valimoteollisuuden liikevaihto ja työllisyys ovat olleet laskussa viime vuodet. Valimot hyötyvät siitä, että Suomessa ja lähialueilla (Pohjoismaissa ja Baltiassa) sijaitseva teollisuus lyhentää toimitusketjujaan. Suomalaiset valimot ovat entistä kiinnostavampia alihankkijoita lähialueiden tehtaille.
- Suomen suurin valimoyritys Componenta Castings on ilmoittanut parantuneesta tilanteestaan. Aiemmin Componenta laskettiin kriisiyritykseksi. Yrityksen henkilöstömäärä on noin 300.

1.2. Metallituotteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +1 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +15 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -0 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Metallien hinnat (teräs, sinkki, alumiini, nikkeli ja kupari) olivat vuoden vaihteessa selvästi 2010-luvun keskimääräisiä hintoja korkeammalla tasolla. Hintojen vaihtelut ovat hieman tasaantuneet.
- Fuusioitumiset jatkuvat toimialalla. Leden Group on ilmoittanut yhdistävänsä metallituotteiden laserleikkausta, koneistusta ja kokoonpanoa tarjoavat Suomen tytäryhtiönsä (Celermec Oy, LaserComp Oy ja Ojala-Yhtymä Oy) Leden Finlandiksi vuoden 2023 aikana. Konsernin liikevaihto vuonna 2021 oli 67 miljoonaa euroa ja henkilöstön määrä oli 500.
- Toteutuneita investointihankkeita on ollut. Esimerkiksi metallin leikkaamista ja työstämistä tarjoavan HT Laser Oy:n Tornion yksikkö muuttaa maaliskuussa uusiin suurempiin tiloihin. Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2022 oli 93 miljoonaa euroa. Henkilöstön määrä oli 340.
- Fiskars Oy:n alkuvuonna käydyt muutosneuvottelut on saatu päätökseen. Niiden seurauksena määräaikaiset lomautukset koskevat Billnäsissä 210 ja Sorsakoskella 78 henkilöä.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: +0 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +11 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +22 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Pienempien pörssiyhtiöiden tilanteessa on vaihtelua. Liikevaihdot (Q4/2021 → Q4/2022) ovat kasvaneet (Glaston ja Elecster) tai pysyneet samalla tasolla (Ponsse, Raute ja Robit). Tilauskannat ovat kaikilla olleet vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä laskussa.
- Yhtiöt ovat jatkaneet luopumistaan Venäjän toiminnoistaan. Esimerkiksi Konecranes on toimittamassa toistaiseksi viimeistä tilausta Venäjälle. Se on myös käytännössä ajanut alas ennen sotaa 200 ihmistä työllistäneet Venäjän toimintonsa.
- Kaivoskoneita valmistavalla Sandvik AB:lla on menossa Turussa 10 miljoonan euron investointihanke. Yhtiö saa käyttöönsä lisää toimitilaa ja kasvattaa akkukäyttöisten kaivoskoneiden valmistusta. Uusia työpaikkoja syntyy 100.
- Rakennuskoneita ja kaivoskoneita valmistava Normet Oy on ostanut kivenmurskaimia valmistavan Rambooms Oy:n ja teollisuuden prosessien internetratkaisuja tuottavan Remion Ltd:n.

1.4. Elektroniikkateollisuus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +11 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -0 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Maaliskuussa julkaistiin Siruja Suomesta -aloite. Kyseessä on puolijohde- ja mikrosirutuotannon kasvattamiseen tähtäävä kansallinen ohjelma.
- Mukana ovat Teknologiateollisuus, VTT, yrityksiä, yliopistoja sekä Tampereen ja Helsingin kaupungit.
- Hanketoimijoiden mukaan Suomella on erinomaiset mahdollisuudet nousta eurooppalaisen siruosaamisen kärkimaaksi.
- Kansainvälinen kilpailu investoinneista on todella kovaa.
- Tutkimuksen ja kehittämisen lisäksi aloite tähtää myös tuotannollisiin investointeihin.

1.5. Sähkölaitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +14 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +22 % (Q4/2021 → Q4/2022).
- Sähkölaitteiden valmistukselle tärkeä kuparin hinta on noin 40 prosenttia 2010-luvun keskiarvoja korkeammalla tasolla. Hinnat ovat pysytelleet samalla tasolla viimeisen puolen vuoden ajan.
- Sähkönjakelu- ja valvontalaitteita valmistava Hitachi Energy Finland Oy on päässyt kolmen toimintavuotensa aikana hyvään vauhtiin. Vuonna 2022 päättyneellä tilikaudella se saavutti 215 miljoonan euron liikevaihdon. Henkilöstön määrä oli 510 ja se on kasvanut hiljalleen.
- Kaapeleita valmistava Reka Industrial Oy kasvatti vuonna 2022 liikevaihtoaan noin neljänneksellä 203 miljoonaan euroon. Kasvu johtuu enimmäkseen tuottajahintojen noususta. Henkilöstön määrä on hieman vähentynyt ja oli 580.
- Methode Electronics Inc (USA) on tehnyt ostotarjouksen Nordic Lights Group Oyj:n osakkeista. Pietarsaarelaisen Nordic Lightsin liikevaihto oli 83 miljoonaa euroa vuonna 2022. Henkilöstön määrä oli 280. Yhtiö valmistaa valaisimia ja työkoneiden valojärjestelmiä.

1.6. Moottoriajoneuvojen ja perävaunujen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +7 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Liikevaihdon vuosimuutos: +6 % (Q4/2021 → Q4/2022)
- Maaliskuussa Valmet Automotive ilmoitti irtisanovansa noin 500 ja lomauttavansa noin 500 työntekijää.
- Valmet Automotive menetti lopullisesti merkittävän asiakkaan, kun saksalainen Sono Motors ei saanut rahoja kokoon tuotannon aloittamiseksi.
- Myös Mercedes-Benz-autojen valmistusmäärät ovat jäämässä lähivuosina aiempaa vähäisemmiksi.
- EU oli kieltämässä uusien polttomoottorilla varustettujen henkilö- ja pakettiautojen myynnin vuodesta 2035 alkaen. Kielto on peruuntumassa, sillä Saksa asettui poikkiteloin.
- Valmet Automotiven keskittyy sähköautoihin, joten polttomoottoreilla ei ole sille suurta merkitystä.
- Nokialla sijaitseva Agco Powerin traktorimoottoritehdas kehittää hiilineutraaleilla polttoaineilla toimivia moottoreita. Panostuksia tehdään erityisesti vetypohjaisiin moottoreihin. Agco Poweria voi pitää edelläkävijänä, sillä yhdelläkään valmistajalla ei myynnissä vetymoottoreita traktoreihin.
- Fossiilisia polttoaineita ei olla kieltämässä traktoreissa.

1.7. Muiden kulkuneuvojen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Kanadalainen Chantier Davie Canada -telakkayhtiö on ostamassa Helsingin telakkaa. Molemmat yritykset ovat keskittyneet arktiseen laivanrakennukseen. Yrityskaupan jälkeen kyseessä olisi maailman mittaluokassa johtava arktinen laivanrakentaja.
- Helsingin telakka on ollut myynnissä jo pidemmän aikaa. Nykyinen venäläisomistus on vaikeuttanut telakan toimintaa, vaikka telakka tai sen omistajat eivät suoraan ole pakotteiden alaisia.
- Huviveneiden valmistajien osalta kesästä odotetaan hyvää. Kuluttajaluottamuksen laskusta huolimatta veneet käyvät kaupaksi.

**Teollisuus
liitto**